

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 27.11.2000
KOM(2000) 736 lopullinen

Ehdotus:

NEUVOSTON SUOSITUS

LASTEN JA NUORTEN ALKOHOLINKÄYTÖSTÄ

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. ALKUHUOMAUTUKSET

Alkoholinkäyttö on tavallinen osa aikuisten elämää eurooppalaisessa yhteiskunnassa, joskaan tätä ei voida sanoa yleispätevästi kaikista ihmisistä. Ihmiset aloittavat juomisen ja aktiivisen osallistumisen oman ryhmänsä ja yhteiskuntansa juomakulttuuriin nuoruusiässä. Juomisen aloittaminen on useille ihmisille näin ollen yleisesti hyväksytty osa siirtymistä kohti aikuisikää, ja nuorten juomakäyttäytyminen heijastelee suuressa määrin laajemman aikuisten yhteiskunnan asenteita ja tapoja.

Näistä syistä on erehdys ajatella, että nuorten epäasianmukaisesta alkoholinkäytöstä aiheutuvia ongelmia voitaisiin käsitellä täysin erillään laajemman yhteiskunnan ongelmista. Toisaalta nuorten juomisella on omat erityispiirteensä, joten tähän ilmiöön liittyviin ongelmiin voidaan perustellusti kehittää itsenäiset toimenpiteet.

Juomakäyttäytymisen kuvaamisessa käytetään useita eri termejä, joista esimerkkeinä mainittakoon väärinkäyttö tai alkoholiin liittyvät haitat. Näitä termejä käyttävät niin jäsenvaltiot ja eri toimijat niissä kuin alkoholinkäytön kanssa tekemisissä olevat henkilöt. Termien tulkinta ja niille annetut merkityssisällöt kuitenkin vaihtelevat. Komissio on tämän vuoksi päättänyt käyttää tässä neuvoston suosituksessa kuvaavia termejä. Näin ei kuitenkaan pyritä haittaamaan eri termien käytön jatkumista.

2. ONGELMAN LUONNE

Nuorten juomiseen liittyy yleisesti se piirre, että nuoret ovat aikuisia paljon herkempiä alkoholin kielteisille vaikutuksille. Teini-ikäisten ja nuorten aikuisten alkoholinkäytöstä ja kuolleisuudesta tehdyt tutkimukset osoittavat, että kuolleisuus kasvaa suorassa suhteessa kulutukseen, eikä mistään oletetusta suojaavasta vaikutuksesta näy merkkejä[1]. Säännöllisen, vähäisen alkoholinkäytön – mielellään osana terveellistä ruokavaliota – terveysvaikutukset sepelvaltimotaudin kannalta rajoittuvat keski-ikäisiin ja vanhempiin ihmisiin. Alkoholin tiedetään toisaalta olevan yksi tärkeimmistä terveydentilaan vaikuttavista tekijöistä EU:ssa[2].

Nuorilla ei aina ole riittävästi kokemusta, jonka perusteella he osaisivat arvioida oikein mahdolliset vaarat – esimerkkinä alkoholin epäasianmukaiseen käyttöön liittyvät vaarat. Heitä ei välttämättä myöskään ole opastettu asiasta riittävästi. Nuorilla onkin tämän vuoksi suurempi todennäköisyys joutua esimerkiksi alkoholiin liittyviin onnettomuuksiin kuin aikuisilla.

Sekä runsas säännöllinen alkoholinkäyttö että runsas kertajuominen vaikuttavat haitallisesti fyysiseen ja mielenterveyteen. Jos alkoholia käytetään sen psykoaktiivisten ominaisuuksien vuoksi huumaavana aineena hankalista tilanteista selviytymiseen, nuorten psykologinen ja tunne-elämän kehitys saattaa kärsiä.

---

1 Adreasson et al: Alcohol and Mortality Among Young Men: Longitudinal Study of Swedish Conscripts. British Medical Journal 296, 1021-1025, 1988.

2 Determinants of the burden of disease in the European Union, Folkhälsoinstitutet, Ruotsi, 1997.

Pitkällä aikavälillä alkoholin vaikutus henkilön terveydentilaan määräytyy hänen juomakäyttäytymisensä mukaan – tällä tarkoitetaan nuoruudessa omaksuttua juomakäyttäytymistä. On saatu näyttöä siitä, että säännöllisen juomisen hyvin varhain aloittaville nuorille kehittyy myöhemmin huomattavasti todennäköisemmin alkoholiriippuvuus kuin niille, jotka aloittavat juomisen myöhemmin[3]. Tämän vuoksi on tärkeää auttaa nuoria omaksumaan sellainen juomakäyttäytyminen, joka minimoi alkoholijuomien käyttöön liittyvät haitat.

Lyhyellä aikavälillä nuorten alkoholinkäyttöön liittyy yleisemmin monenlaisia sosiaalisia ongelmia kuin lääketieteellisiä ongelmia. Alkoholin ja epäsosiaalisen käyttäytymisen, kuten väkivallan, yhteys on nuorilla erityisen voimakas. Alkoholin ja riskien välinen psykologinen yhteys saattaa lisätä erityisesti poikien alttiutta käyttää alkoholia, jos alkoholivalmisteet liitetään mainonnassa vaarallisiin aktiviteetteihin tai sellaiseen toimintaan, johon näyttää liittyvän haasteita. Runsas kertajuominen on lisäksi liitetty suunnittelemattomiin raskauksiin, sukupuolitauteihin, rikollisuuteen ja liikenneonnettomuuksiin.

On tutkittu laajalti millaisia kansanterveysongelmia (kuolonuhrien määrässä ja vakavissa vammoissa mitattuina) tieliikenteessä aiheutuu ajajista, joiden ajokyky on alkoholinkäytön vuoksi heikentynyt. Asiasta on myös runsaasti dokumentaatiota. Komissio katsoo, että rattijuoppous on yksi niistä kuudesta ensisijaisesta toiminnan kohteesta, joihin on paneuduttava, jotta voidaan vähentää kuolonuhrien määrää EU:n tieliikenteessä (noin 45 000 vuodessa)[4]. Komissio ehdottaa tämän vuoksi suositusta suurimmasta sallitusta veren alkoholipitoisuudesta tukeakseen ponnisteluja rattijuopumuksen vähentämiseksi[5].

Nuoret kuljettajat ja moottoripyöräilijät (moottoripyörää saa joissakin maissa ajaa jo 14-vuotiaana) ovat merkittävä osa tätä ongelmaa. Suosituksessa paneudutaan tähän seikkaan ehdottamalla suhteellisen alhaista sallittua veren alkoholipitoisuuden raja-arvoa (0,2 mg/ml) kokemattomille, lähinnä nuorille autoilijoille sekä kaksipyöräisten moottoriajoneuvojen kuljettajille.

Henkilöiden, joilla on voimakas tarve kokeilla uusia asioita ja heikosti kehittynyt tarve välttää hankaluuksia, voidaan ennustaa alkavan käyttää alkoholia väärin jo varhaisella iällä[6]. Tämän vuoksi on erittäin tärkeää pyrkiä löytämään tasapaino nuorten luonnollisen kokeilunhalun ja kokeiluihin liittyvien riskien oivaltamisen välillä.

3. ONGELMAN LAAJUUS

Useista jäsenvaltioista on saatu näyttöä siitä, että nuorten alkoholinkäyttö ja siihen liittyvät haitat ovat jo nyt korkealla tasolla, ja joissakin jäsenvaltioissa ongelmat ovat

---

3 Age at Onset of Alcohol Use and its Association with Alcohol Abuse and Dependence. NIAAA. USA. 1997.

4 EU:n liikenneturvallisuuden painopisteet: Seurantakertomus ja toimenpiteiden asettaminen tärkeysjärjestykseen, KOM(2000) 125.

5 Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus moottorikäyttöisten ajoneuvojen kuljettajia koskevasta suurimmasta sallitusta veren alkoholipitoisuudesta, KOM(2000) xxx.

6 C.R. Cloninger et al: Childhood Personality Predicts Alcohol Abuse in Young Adults. Alcoholism, Clinical & Experimental Research. 1998; 12-4: s.494–505.

selvästi lisääntymässä. On tärkeää huomata, että pohjoismaisen juomakäyttäytymisen ilmoitetaan yleistyneen viinintuottajamaiden, erityisesti Ranskan ja Espanjan, nuorison keskuudessa. Esimerkiksi Ranskassa teini-ikäisten ja nuorten aikuisten juopuminen on kasvava ongelma, joka liitetään tappeluihin ja väkivaltaan, pinnaukseen, varkauksiin ja laittomien huumausaineiden käyttöön[7]. Ranskan terveysministerin tuoreessa raportissa keskustellaan näistä kysymyksistä ja siitä, miten nuorten ja nuorten aikuisten juominen on kehittymässä erittäin vakavaksi ongelmaksi[8]. Nuorten terveydentilaa käsittelevässä EU:n raportissa todetaan, että vaikka eurooppalaiset nuoret kokeilevat alkoholia ensimmäisen kerran suunnilleen samanikäisinä kuin aiemmatkin sukupolvet eli varhaisteini-iässä, *säännöllinen* juominen aloitetaan aiempaa nuorempina. Alkoholin lapsille ja nuorille aiheuttamien haittojen torjunnan kannalta olisi huomattava edistysaskel, jos jäsenvaltioiden nykyistä lainsäädäntöä alkoholin saatavuudesta sovellettaisiin nuoriin teini-ikäisiin.

Pojat juovat useimmissa jäsenvaltioissa edelleen huomattavasti useammin ja enemmän kuin tytöt. Kulutuksen lisääntyminen ja juomisen varhaisempi aloittaminen koskevat kuitenkin niin tyttöjä kuin poikia, ja sukupuolten väliset erot ovat kaventuneet monissa jäsenvaltioissa. Tässä yhteydessä on korostettava, että yleisesti ottaen naiset – tytöt mukaan lukien – ovat miehiä herkempiä alkoholille ja saavat yleensä lyhyellä aikavälillä enemmän ongelmia samoista määristä.

Valitettavasti ongelman syistä, luonteesta ja laajuudesta on saatavilla vain vähän tieteellistä tietoa. Monissa maissa on tehty varsin runsaasti tutkimuksia aiheesta, mutta kattavaa käsitystä on vaikea saada. Pääsyynä tähän on, että tutkimukset tehdään eri ikäryhmissä eri aikoina käyttäen eri kyselylomakkeita. Tulokseen vaikuttavat tällöin liian monet tekijät, ja vertailu on vaikeaa. Seuraavat tutkimustulokset, vaikkakaan ne eivät ole kattavia, antavat jonkinlaisen käsityksen ongelman laajuudesta:

- Vastikään on tehty eräät EU-maat kattava tutkimus 15–16-vuotiaista, ja tutkimuksen mukaan runsas kertajuominen oli yleisintä Irlannissa, Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Tanskassa. Niiden poikien ja tyttöjen osuus, jotka olivat olleet humalassa 13-vuotiaana tai nuorempina, oli suurin Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Tanskassa, Suomessa, Ranskassa ja Ruotsissa[9].

- Maailman terveysjärjestön koululaisten terveyskäyttäytymisestä vuosina 1997–1998 tekemän tutkimuksen mukaan 15-vuotiaiden poikien viikoittainen oluenkäyttö on suurempaa kuin tytöillä kaikissa kyselyyn osallistuneissa maissa. Olutta säännöllisesti juovien suuri absoluuttinen osuus tämänikäisistä pojista aiheuttaa erityistä huolta Walesissa (50 %), Tanskassa (43 prosenttia), Kreikassa (42 %) ja Englannissa (40 %). Tässä ikäryhmässä (15-vuotiaat) tyttöjen ilmoitetaan juovan vahvoja alkoholijuomia ja viiniä enemmän kuin poikien ainoastaan Skotlannissa, Englannissa ja Walesissa[10].

---

7 M. Choquet & S. Ledoux in M. Plant (Ed) : Alcohol-Related Problems in High Risk Groups. Euro Reports and Studies 109. WHO Geneve, 1989.

8 Rapport du Professeur Bernard Roques au Secrétaire d'Etat à la Santé. Problèmes posés par la dangerosité des drogues. Toukokuu 1998.

9 Alcohol and Other Drug Use Among Students in 26 European Countries. The 1995 ESPAD Report. Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning. 1997.

10 Health Behaviours in School – Aged Children (HBSC), a WHO Cross – National Study, 1997/98.

- Maailman terveysjärjestön koululaisten terveyskäyttäytymisestä vuosina 1993–1994 ja 1997–1998 tekemien tutkimusten vertailu osoittaa, että niiden 15-vuotiaiden poikien ja tyttöjen prosenttiosuus, jotka ovat elämänsä aikana olleet humalassa ainakin kaksi kertaa, on noussut kaikissa tutkimukseen osallistuneissa maissa. Vuosina 1997–1998 yli puolet 15-vuotiaista pojista ja tytöistä Tanskassa, Suomessa, Englannissa, Skotlannissa ja Walesissa ilmoitti olleensa humalassa ainakin kaksi kertaa. Ranskassa ja Kreikassa vastaavat prosenttiosuudet poikien ja tyttöjen osalta olivat alle 30 prosenttia. Tämä selkeä maantieteellinen jakauma – Etelä-Euroopan maissa oppilaat ilmoittavat joistakin Pohjois-Euroopan maista jyrkästi poiketen vain harvoista juopumiskerroista – näkyy myös niiden 15-vuotiaiden kohdalla, jotka ilmoittivat olleensa humalassa vähintään 10 kertaa.

- Irlannissa vastikään tehty koululaisten terveyskäyttäytymistä koskenut tutkimus vahvisti aiemmat tutkimustulokset, joiden mukaan suurempi osa nuorista aloittaa alkoholikokeilut varhaisella iällä ja joillekin nuorille humaltuminen on osa juomakulttuuria. Tutkimuksen mukaan jopa viidennes 15–17-vuotiaista pojista oli ollut humalassa vähintään 10 kertaa.

- Saksassa tehty 14–24-vuotiaiden alkoholinkäyttöä selvittänyt tutkimus osoitti, että vastaajista noin 10 prosenttia ilmoitti käyttävänsä alkoholia väärin ja hieman yli 6 prosenttia ilmoitti olevansa siitä riippuvaisia. Miehet ilmoittivat alkoholiin liittyvästä ongelmasta useammin kuin naiset, ja ongelmat yleistyivät vanhemmissa ikäryhmissä. Kuitenkin jopa 14–17-vuotiaiden ikäryhmässä huomattava osa vastaajista ilmoitti suuresta tai säännöllisestä käytöstä, alkoholin väärinkäyttöön tai alkoholiriippuvuuteen liittyvistä oireista tai jopa täydellisestä alkoholiriippuvuudesta[11].

- Vuonna 1998 ilmoitti Englannissa 21 prosenttia 11–15-vuotiaista lapsista juoneensa alkoholia edellisen viikon aikana. Määrä on vähentynyt tilastollisesti merkittävästi vuodesta 1996, jolloin 27 prosenttia oli juonut alkoholia edellisen viikon aikana. Prosenttiosuus pieneni merkittävästi sekä poikien että tyttöjen osalta – tosin tyttöjen osalta vähentyminen oli hieman selvempää. Sitä vastoin alkoholia käyttävien nuorten edellisen viikon aikana juomat määrät eivät suinkaan vähentyneet vuodesta 1998, vaan nousivat vuoden 1996 8,5 yksiköstä lähes 10 yksikköön. Tämä tulos vahvisti vuodesta 1990 alkaen havaittua suuntausta. Edellisen viikon aikana juoneiden prosenttiosuus on siis vähentynyt vuodesta 1996 vuoteen 1998, mutta alkoholia käyttävät nuoret juovat sitä yhä enemmän[12].

- Kun Espanjassa tehtiin vuonna 1996 tutkimus 14–18-vuotiaiden koululaisten keskuudessa, selvisi, että joka viides nuori oli ollut humalassa tutkimusta edeltävän kuukauden aikana. Kaksi kolmesta oppilaasta oli käyttänyt alkoholia tutkimusta edeltäneen kuukauden aikana (kaksi viidestä oppilaasta 14-vuotiaiden ryhmässä ja neljä viidestä 18-vuotiaiden ryhmässä)[13].

---

11 Patterns of use and their relationship to DSM-IV Abuse and Dependence of Alcohol among adolescents and young adults, A. Holly ja H.-V. Wittchen, Max Planck Institute of Psychiatry, München, 1998.

12 E. Goddard et al: Smoking, drinking and drug use among young teenagers in 1998, Volume 1, Englanti. Office for National Statistics. 1999.

13 Plan Nacional Sobre Drogas (1998) “Encuesta sobre Drogas en la poblacion escolar”. Ministerio del Interior, Madrid (Survey on Drugs in the School Population).

Kattavien tietojen puutteessa on tehtävä lisätutkimuksia, jotta voidaan asianmukaisesti selvittää ongelman kaikki eri näkökohdat. Näin on määrä kohdentaa erityiset ja tarkoituksenmukaiset toimenpiteet näiden ongelmien selvittämiseen ja pyrkiä määrittämään toimenpiteiden vaikutusta niin yksittäisissä jäsenvaltioissa kuin koko EU:ssa.

Tässä yhteydessä olisi näin ollen kiinnitettävä erityistä huomiota alkoholin väärinkäytön syihin, juomakäyttäytymiseen, siihen, minkätyyppisiä juomia käytetään, sekä erityyppisiin juomiin liittyvään käyttäytymiseen.

On muistettava, että kahden parhaillaan käynnissä olevan projektin tuloksista on tältä osin hyötyä. Kyseiset projektit ovat seitsemän jäsenvaltiota kattava alkoholia ja muita huumeita käsittelevä toinen eurooppalainen koulujen tutkimusprojekti (ESPAD) ja Luxemburgia lukuun ottamatta kaikki jäsenvaltiot kattava eurooppalainen vertaileva alkoholitutkimus (ECAS)[14].

4. EHDOTETTU TOIMINTAMALLI

On selvää, että lasten käyttäytymiseen vaikuttavat eniten ja voimakkaimmin vanhempien esimerkki ja perhesuhteet. Toinen piirre on se, että vaikka vanhempien vaikutus on suuri lapsuusaikana, nuorison juomatavat poikkeavat usein vanhempien juomatavoista niin laadullisesti kuin määrällisesti. Vanhempien vaikutuksen tilalle tulee nimittäin ikätovereiden vaikutus, johon puolestaan saattaa suuresti vaikuttaa nuorisokulttuuri, joka on yhä lisääntyvässä määrin kansainvälinen ja kaupallinen.

Näistä syistä yksi toimenpiteiden pääkohteista on valistus, tiedotus ja terveystilanteen edistäminen. Kohdennetuissa terveydenedistämis- ja terveysvalistustoimissa olisi pyrittävä monialaisuuteen ja keskityttävä sellaisten yksilöllisten ja sosiaalisten taitojen kehittämiseen, joiden avulla nuoret voivat tehdä terveytensä kannalta hyviä ja vastuullisia valintoja. Nämä toimenpiteet olisi suunnattava nuorille suoraan ja välillisesti antamalla tietoa ja apua vanhemmille, kouluille ja nuorisokerhoille, kunnille ja muille viranomaisille, työnantajille, tiedotusvälineille, terveysalan ammattilaisille ja muille, jotka ehkä osaltaan luotsaavat nuoria kohti aikuisuutta. Vanhempien keskeistä roolia ja vastuuta tässä yhteydessä olisi korostettava.

On kuitenkin muistettava, että valistus- ja tiedotustoimet eivät yksinään vaikuta laajassa mittakaavassa ja pitkällä aikavälillä. Niitä on ehkä täydennettävä muilla toimenpiteillä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitaan poliittisia toimia, joissa keskitytään parempiin päätöksentekotaitoihin ja julkisen politiikan vahvempaan tukemiseen.

Nämä ehdotukset osoitetaan jäsenvaltioiden kautta myös alkoholijuomien valmistajille ja vähittäismyyjille. Valmistajia ja vähittäismyyjiä olisi kannustettava osaltaan antamaan tietoa ja lisäämään tietoisuutta sekä järjestämään tarjoilu- ja muulle myyntihenkilöstölle valistusta asiasta. Markkinoiden tarjonta ja kaupallinen viestintä ovat merkittäviä tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa niin aikuisten kuin nuortenkin kulutuskäyttäytymiseen. Erityyppisten alkoholijuomien valmistajilla on

[14] A comparative analysis of alcohol policy and its effects in the EU-States (ECAS I) and A comparative analysis of alcohol consumption and its public health effects in the EU-States (ECAS II), Folkhälsoinstitutet, Ruotsi.

näin ollen velvollisuus varmistaa, että ne kaupallisessa toiminnassaan toimivat vastuullisesti eivätkä rohkaise vastuutonta tai haitallista kulutusta.

Tämä ehdotettujen toimenpiteiden toinen pääkohde tuli etualalle, kun useiden jäsenvaltioiden markkinoille ilmaantui yhtäkkiä limuviinoja (alcopops) ja muotijuomia (designer drinks). Julkisessa keskustelussa, tiedotusvälineissä ja poliittisissa piireissä oltiin laajalti huolestuneita siitä, että näiden alkoholijuomien markkinoinnissa pyrittiin ehkä erityisesti vetoamaan lapsiin, jotka eivät ole vielä oppineet pitämään alkoholista.

Yli 200 Euroopan parlamentin jäsentä on antanut ja allekirjoittanut näistä juomista kirjallisen kannanoton, jossa kehotetaan yhteisön toimielimiä huomioimaan paremmin lapsille ja nuorille suunnattujen asianmukaisten terveydenedistämistoimien tarve.

Alkoholijuomateollisuus ja/tai mainosala ovat useissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa vastanneet haasteeseen ottamalla käyttöön itsesääntelytoimia tai vahvistamalla alalla jo käytössä olevia itsesääntelyrakenteita (toimintasääntöjä, käytännesääntöjä), joihin kuuluvat myös valitusmenettelyt. Nuorten suojeluun ja valistamiseen kiinnitetään näissä itsesääntelytoimissa erityistä huomiota.

Limuviinojen aiheuttaman huolestumisen ei kuitenkaan pitäisi viedä huomiota pääkysymyksestä. Esimerkiksi Yhdistyneessä kuningaskunnassa jopa limuviinavillityksen ollessa kiihkeimmillään teini-ikäiset joivat edelleen eniten olutta ja siideriä[15]. Laajassa tutkimuksessa, jossa on tarkasteltu vuodesta 1988 alkaen joka toinen vuosi teini-ikäisten alkoholinkäyttöä, todettiin limuviinojen olleen vuonna 1996 – vuosi tai pari niiden markkinoille tulon jälkeen – toiseksi suosituin juoma (oluen tai siiderin jälkeen) tässä ikäryhmässä. Niiden todettiin kuitenkin kaksi vuotta myöhemmin jääneen vahvojen alkoholijuomien ja viinin jälkeen ja olevan todennäköisesti pääasiassa vain uusi juomavaihtoehto lapsille, jotka olisivat todennäköisesti joka tapauksessa käyttäneet alkoholia. Tutkimuksen tekijät huomasivat, että myös Skotlannin tiedoissa näkyi limuviinojen suhteellisen suosion väheneminen, mikä osoittaa sen, miten nopeasti juomiin liittyvät muotivirtaukset vaihtelevat tässä ikäryhmässä[16].

Vuoden 1998 syyskuussa Alankomaissa tehdyssä tutkimuksessa havaittiin muun muassa, että alle 16-vuotiaista nuorista 13 prosenttia käytti limuviinoja ja 11 prosenttia näistä limuviinojen käyttäjistä joi kerralla vähintään kolme lasillista. Tiedoista näkyy kuitenkin, että oluenkäyttö oli vieläkin suositumpaa tässä ikäryhmässä: 57 prosenttia kaikista nuorista käytti olutta, ja 40 prosenttia näistä oluenjuojista joi kerralla vähintään kolme lasillista[17].

Vaikka on todennäköistä, että limuviinojen myynti on nyt vakiintunut tai ehkä jopa vähentynyt useilla alueilla Euroopassa, ei pidä ajatella, että ongelma olisi hävinnyt. Muotijuomien ja limuviinojen kaltaiset tuotteet voivat muodostua pysyväksi

---

15 Young people and alcohol – a survey of attitudes and behaviour towards new types of alcoholic drinks in England. Health Education Authority. Joulukuu 1996.

16 Goddard. Young teenagers and alcohol series for England and Scotland – 1996 ja 1998. ONS. Lokakuu 1997 ja lokakuu 1999.

17 Hielkema, R., Ordelman, W.: Licht-alcoholhoudende dranken. Amsterdam, Trendbox, 1998.

ongelmaksi, koska valmistajien on jatkuvasti pyrittävä kehittämään juomista sellaisia uusia versioita, jotka vetoavat aina uuteen sukupolveen.

Alkoholijuomien mainonnan itsesääntelyä kannattavat kaikki asiaan suoranaisesti liittyvät osapuolet: valmistajat, mainostajat, mainostoimistot ja ne tiedotusvälineet, joissa mainokset esitetään. Lisäksi joissakin jäsenvaltioissa valtio tukee ja seuraa tiiviisti tällaista kehitystä oman sääntelytoimintansa yhteydessä. Tämän vuoksi on välttämätöntä ottaa huomioon jäsenvaltioissa jo käynnissä olevat toimet. Komission ehdotuksen täytäntöönpanossa olisi tarkasteltava myös televisiomainonnan ja teleostoslähetysten vaikutusta alaikäisiin käsittelevän tutkimuksen tuloksia. Tutkimus käynnistyi tammikuussa 2000 komission annettua sitoumuksensa. Tämä tapahtui samassa yhteydessä kuin televisio ilman rajoja -direktiivin uudelleentarkastelu.

Useimmat jäsenvaltiot näyttävät toteuttavan erilaisia toimia lasten ja nuorten juomisen suhteen. Toisinaan tämä tapahtuu yhteistyössä Maailman terveysjärjestön kanssa. Kaikkien EU:n jäsenvaltioiden allekirjoittamaan alkoholia käsittelevään Maailman terveysjärjestön peruskirjaan sisältyy se eettinen periaate, että kaikilla lapsilla ja nuorilla on oikeus kasvuympäristössään saada suojaa alkoholinkäytön kielteisiltä vaikutuksilta ja mahdollisuuksien mukaan alkoholijuomien mainonnalta.

Saksa on esimerkki jäsenvaltiosta, jossa tätä periaatetta yritetään toteuttaa, sillä osavaltiot hyväksyivät vuonna 1997 toimintasuunnitelman, jonka mukaan ne muun muassa sitoutuvat parantamaan lasten ja nuorten suojelua alkoholinkäytön kielteisiltä vaikutuksilta.

Nuorten käyttäytymiseen vaikuttavat lisäksi lukuisat muut sosiaaliset ja ympäristötekijät, jotka saattavat kannustaa rikollisuuteen tai ehkäistä sitä. Tässä yhteydessä on tarkasteltava ja arvioitava sellaisia toisistaan huomattavastikin poikkeavia tekijöitä kuin nuorisotyöttömyysastetta ja virkistysmahdollisuuksien saatavuutta tai puuttumista.

5. MIKSI YHTEISÖN TOIMINTAA TARVITAAN?

Alkoholin väärinkäytöstä vuonna 1986 annetun neuvoston päätöslauselman tavoitteena on vähentää alkoholiin liittyviä ongelmia jäsenvaltioissa sellaisen yhteisaloitteen avulla, jossa otetaan huomioon niin taloudelliset kuin kansanterveysnäkökohdat. Päätöslauselmassa kehotetaan tämän vuoksi komissiota toteuttamaan toimenpiteitä, joissa otetaan huomioon alkoholijuomien valmistukseen, jakeluun ja mainontaan liittyvät näkökohdat sekä kansanterveysnäkökohdat, ja noudattamaan tasapainoista politiikkaa tähän tavoitteeseen pääsemiseksi sekä tekemään tarvittavia ehdotuksia neuvostolle.

Perustamissopimuksen 152 artiklassa annetaan yhteisölle toimivaltuudet tällä alalla, kunhan yhteisö myötävaikuttaa toimintaan edistämällä jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja tarvittaessa tukemalla niiden toimintaa. Perustamissopimuksen 5 artiklan mukaisesti yhteisön toiminnan, jolla myötävaikutetaan korkean terveyden suojelun tason saavuttamiseen, on tapahduttava toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Yksi terveyden edistämistä, terveydestä tiedottamista, terveyskasvatusta ja -koulutusta koskevan kansanterveysalalla toteutettavan yhteisön toimintaohjelman

(1996–2000) nimenomaisista tavoitteista on alkoholin väärinkäytön ja siitä johtuvien terveydellisten ja sosiaalisten seuraamusten ennaltaehkäisyä koskevien analyysien, arviointien ja kokemusten vaihdon edistäminen sekä ennaltaehkäisyä ja seuraamuksia koskevien toimien tukeminen.

Komission ehdotuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yhteisön kansanterveysalan toimintaohjelman hyväksymisestä (2001–2006) korostetaan tarvetta paneutua terveydentilaan vaikuttaviin tekijöihin terveystilanteen edistämiseen ja tautien ehkäisyyn tähtäävien toimien avulla. Ehdotukseen sisältyy lisäksi joitakin erityisiä toimenpiteitä, joilla pyritään toteuttamaan perustamissopimuksessa esitetty vaatimus, että kaikkien yhteisön politiikkojen ja toimintojen määrittelyssä ja toteuttamisessa on varmistettava ihmisten terveyden korkeatasoinen suojelu. Koska alkoholi on yksi tärkeimpiä ihmisten terveyttä vaarantavia tekijöitä, alkoholikysymys on tulevaisuudessakin erittäin tärkeä niin jäsenvaltioissa kuin Euroopan unionin laajuisesti.

Yhteisön toimintaa tarvitaan, koska nuorisokulttuuri on luonteeltaan yhä kansainvälisempää ja valtioiden rajat menettävät koko ajan merkitystään, mitä tulee tämän kulttuurin ja siihen liittyvien tuotteiden siirtymiseen yli rajojen. Yhteisö voi näin ollen perustellusti kiinnittää huomiota terveydenedistämis- ja valistustoimenpiteisiin sekä sellaisiin seikkoihin kuin tuotteiden pakkausmerkintöihin ja mainontaan, kunhan toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet otetaan huomioon.

Alkoholin mainonnan osalta on korostettava, että komissio ei suunnittele sen kieltämistä. Yhteisön on kuitenkin tarkasteltava kaupallista viestintää sekä osana yleisiä terveydenedistämis- ja valistustoimia että pyrittäessä varmistamaan, että jäsenvaltioissa mainonnan alalla käytössä olevat itsesääntelykäytänteet ovat EY:n perustamissopimuksen ja erityisesti palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevan 49 artiklan mukaiset.

Tässä yhteydessä on kiinnitettävä huomiota televisiotoimintaa jäsenvaltioissa koskevaan neuvoston direktiiviin (televisio ilman rajoja -direktiiviin), jossa asetetaan useita selkeitä kriteerejä alkoholijuomien televisiomainonnalle ja mainitaan erityisesti nuoriso.

Yhteisön toimintaa tarvitaan selkeästi myös parantamaan johdonmukaista tiedonkeruuta ja helpottamaan terveysvalistukseen ja muihin ennaltaehkäisystrategioihin liittyviä parhaita toimintamalleja koskevien tietojen vaihtamista. Tällä alalla ei voida maiden kulttuurien erilaisuuden vuoksi kehittää tiukkaa koko unionin alueella sovellettavaa ohjelmaa. On kuitenkin mahdollista kehittää yleiset puitteet, joissa tunnustetaan tämä kulttuuriero ja joilla kuitenkin helpotetaan toimia tämän jäsenvaltioissa vakavaa huolta aiheuttavan ongelman selvittelyssä.

Alkoholin liiallisesta kulutuksesta aiheutuvien sosiaalisten ja terveysongelmien laajuuden vuoksi on pyrittävä toteuttamaan kaikki mahdolliset toimenpiteet sen vähentämiseksi. Tähän päätelmään voidaan päätyä, kun on tutustuttu niiden useiden tahojen näkemyksiin, jotka ovat antaneet oman panoksensa tämän ehdotuksen valmisteluun. Kaikki jäsenvaltiot toteuttavat toimenpiteitä tällä alalla, joskin niiden käyttämät toimintamallit ja strategiat vaihtelevat huomattavasti. Näistä eroista

voidaan selvästi oppia jotakin. Yhteisöllä on hyvät mahdollisuudet ottaa käyttöön johdonmukainen yleisstrategia alkoholiin liittyvien haittojen torjumiseksi.

Kuten edellä todettiin, olisi tunnustettava, että vastuunsa tuntevat toimialan edustajat edistävät jo nyt aktiivisesti vastuullista käyttäytymistä. Jotta ehdotetut toimenpiteet, joilla pyritään ehkäisemään alkoholiin liittyviä haittoja lasten ja nuorten keskuudessa, voitaisiin panna menestyksekkäästi täytäntöön, tarvitaan ehdottomasti juuri kaikkien osapuolten yhteistyötä. Asianosaisten jatkuva kuuleminen ja avoin vuoropuhelu heidän kanssaan edistää suositusten tavoitteiden toteutumista.

Ehdotus:

NEUVOSTON SUOSITUS

LASTEN JA NUORTEN ALKOHOLINKÄYTÖSTÄ

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 152 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[18],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Yhteisön toimintaan sisältyy perustamissopimuksen 3 artiklan 1 kohdan p alakohdan mukaisesti myötävaikuttaminen korkean terveyden suojelun tason saavuttamiseen.

(2) Terveysvalistus ja -kasvatus mainitaan nimenomaisesti perustamissopimuksen 152 artiklassa, ja ne ovat yhteisön politiikan ensisijaisia tavoitteita kansanterveysalalla.

(3) Euroopan yhteisön terveysstrategiaa koskevassa komission tiedonannossa ja ehdotuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi kansanterveysalan toimintaohjelman (2001–2006) hyväksymisestä[19] mainitaan alkoholi yhtenä alana, jolla erityistoimia ja -toimenpiteitä voidaan toteuttaa.

(4) Komission tiedonannossa "EU:n liikenneturvallisuuden painopisteet" (KOM(2000)125) ilmoitetaan rattijuopumusten vähentämisen olevan yksi tärkeimmistä painopistealoista, joilla voidaan yhteisin toimin vähentää kuolonuhrien huomattavaa määrää EU:n tieliikenteessä. Komission suosituksessa moottorikäyttöisten ajoneuvojen kuljettajia koskevasta suurimmasta sallitusta veren alkoholipitoisuudesta (KOM(2000) xxx) mainitaan nimenomaisesti ongelmana nuoret kuljettajat ja ajajat ja ehdotetaan raja-arvoksi 0,2 mg/ml kokemattomille autoilijoille sekä kaksipyöräisten moottoriajoneuvojen kuljettajille.

(5) Terveyden edistämistä, terveydestä tiedottamista, terveyskasvatusta ja -koulutusta koskevan yhteisön toimintaohjelman (Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 645/96/EY)[20] yhtenä tavoitteena on alkoholin väärinkäytön ja siitä johtuvien terveydellisten ja sosiaalisten seuraamusten ennaltaehkäisyä koskevien analyysien, arviointien ja kokemusten vaihdon edistäminen sekä ennaltaehkäisyä ja seuraamuksia

---

18 EYVL C […],[…], s […].
19 KOM(2000) 285 lopullinen.
20 EYVL L 95, 16.4.1996, s.1.

koskevien toimien tukeminen. Ohjelma tarjoaa näin perustan ehdotettujen toimenpiteiden seurannalle ja jatkotoimille.

(6) Terveystilanteen seurantaa koskevan yhteisön toimintaohjelman (Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1400/97/EY)[21] mukaan alkoholinkäyttö on yksi niistä aloista, joilla terveyttä koskevia indikaattoreita voidaan ottaa käyttöön. Tästä voi olla hyötyä erityisesti ehdotettujen toimenpiteiden täytäntöönpanossa.

(7) Henkilövahinkojen ehkäisemistä koskevan yhteisön toimintaohjelman (Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 372/99/EY)[22] puitteissa toteutettavien toimien alaan kuuluvat alkoholin väärinkäyttöön liittyvät henkilövahingot, mistä saattaa olla hyötyä kerättäessä tietoja, joita tarvitaan ehdotettujen toimenpiteiden täytäntöönpanossa.

(8) Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 29 päivänä toukokuuta 1986 alkoholin väärinkäytöstä antamassa päätöslauselmassa[23] todetaan, että alkoholin väärinkäytön lisääntyminen on kansanterveyden ja yhteiskunnan hyvinvoinnin kannalta erittäin huolestuttavaa, että alkoholijuomien valmistus, myynti ja jakelu on useimpien jäsenvaltioiden talouden kannalta merkittävää, että Euroopan laajuisesti olisi suositeltavaa saada aikaan yhteisaloite alkoholin väärinkäytön ehkäisemiseksi ja että pohtiessaan tarkkaan asiaan liittyviä eri etunäkökohtia komissio noudattaa tasapainoista politiikkaa tähän tavoitteeseen pääsemiseksi ja tekee tarvittaessa ehdotuksia neuvostolle.

(9) Ehdotettujen toimenpiteiden kannalta on tärkeää huomata, että myytäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden merkintöjä, esillepanoa ja mainontaa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettua direktiiviä 79/112/ETY muuttavassa muutetussa ehdotuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi[24] todetaan, että korkean terveyden tason saavuttamiseksi ja kuluttajien terveyden suojelemiseksi on varmistettava, että kuluttaja saa elintarvikealalla erityisesti alkoholipitoisten juomien osalta asianmukaista tietoa muun muassa merkinnästä, jossa luetellaan ainesosat; tämä on entistä tärkeämpää, kun otetaan huomioon, että viime vuosina markkinoille on tullut yhä useampia alkoholipitoisia juomia, jotka on koostumuksen ja esillepanon perusteella selkeästi kehitetty nuorisoa varten. Alkoholijuomien merkintöjä koskeva yhteinen lainsäädäntö on olennaista näiden tuotteiden sisämarkkinoiden laajentamisen ja säilyttämisen kannalta.

(10) Televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 89/552/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 97/36/EY[25], 15 artiklan mukaan alkoholijuomien televisiomainonnassa on noudatettava tiettyjä perusteita, joista mainitaan erityisesti alaikäisten suojelu.

(11) Suositeltuja toimenpiteitä toteutettaessa on muistettava, että rajat ylittävien kaupallisten viestintäpalvelujen rajoitusten on oltava perustamissopimuksen 49

---

21 EYVL L 193, 22.7.1997, s.1.
22 EYVL L 46, 20.2.1999, s.1.
23 EYVL C 184, 23.7.1986, s. 3.
24 EYVL L 47, 19.2.2000, s. 34.
25 EYVL L 202, 30.7.1997, s.60.

artiklan mukaisia ja niiden on tämän vuoksi oltava suhteessa niillä tavoiteltaviin yleistä etua koskeviin tavoitteisiin, kuten kansanterveyden ja kuluttajien suojeluun.

(12) On huomattava, että päätöksiin poistaa toisesta jäsenvaltiosta lähtöisin olevia loukkaavia tuotteita markkinoilta sovelletaan tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatteesta yhteisössä poikkeavia kansallisia toimenpiteitä koskevan tietojenvaihtomenettelyn luomisesta tehtyä päätöstä N:o 3052/95/EY[26]. Poistamispäätöksestä on ilmoitettava ja sen suhteellisuus perusteltava komissiolle, kuten päätöksessä edellytetään.

(13) Alkoholijuomien mainonnan itsesääntelyllä, jota asiaan liittyvät tahot, kuten valmistajat, mainostajat ja tiedotusvälineet, kannattavat ja joka on jo käytössä useissa jäsenvaltioissa usein tiiviissä yhteistyössä valtiovallan kanssa, voi olla tärkeä osa lasten ja nuorten suojelemista alkoholiin liittyviltä haitoilta.

(14) Joistakin jäsenvaltioista on olemassa tilastollista näyttöä huolestuttavista muutoksista nuorten juomakäyttäytymisessä. Näitä muutoksia ovat runsaan kertajuomisen ja runsaan alkoholinkäytön lisääntyminen alaikäisten keskuudessa, suuntaus kohti runsasta alkoholinkäyttöä ilman valvontaa perhepiirin ulkopuolella entistä nuorempana sekä nuorten tyttöjen alkoholinkäytön lisääntyminen joissakin jäsenvaltioissa. Käytettävissä olevia tietoja on kuitenkin kehitettävä lisää.

(15) Yhteisön on selkeästi parannettava tiedonkeruuta johdonmukaisesti, jotta saataisiin parempi tieteellinen tietopohja lasten ja nuorten alkoholinkäytöstä aiheutuvien ongelmien syistä, luonteesta ja laajuudesta.

(16) Perustamissopimuksen 5 artiklan mukaisesti yhteisön toiminnan, jolla myötävaikutetaan korkean terveyden suojelun tason saavuttamiseen, on tapahduttava toissijaisuusperiaatteen mukaisesti sekä lisäksi sen periaatteen mukaisesti, että yhteisön toiminnassa ei saada ylittää sitä, mikä on tarpeen perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimintasuosituksissa on toissijaisuusperiaatteen mukaisesti otettava huomioon jäsenvaltioissa aiemmin tai nykyisin toteutetut toimet, ja niiden on oltava perustamissopimuksen ja erityisesti sen 28–30 ja 49 artiklan mukaiset ja suhteessa niillä tavoiteltuun kansanterveystavoitteeseen.

(17) Toteutettuja toimia on arvioitava jatkuvasti siten, että kiinnitetään erityistä huomiota niiden tehokkuuteen ja toteutumiseen niin jäsenvaltioissa kuin yhteisön laajuisesti,

SUOSITTELEE SEURAAVAA:

Jäsenvaltioiden olisi strategioitaan laatiessaan ja lasten ja nuorten epäasianmukaisesta alkoholinkäytöstä aiheutuvien ongelmien selvittämiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa tarvittavia toimia toteuttaessaan

– TERVEYDEN EDISTÄMINEN, TERVEYSKASVATUS JA -TIEDOTUS –

1) voimistettava toimia asianmukaisen lapsille, nuorille, heidän vanhemmilleen, opettajille ja huoltajille suunnatun kattavan terveydenedistämispolitiikan kehittämiseksi ja toteuttamiseksi paikallisella, kansallisella ja Euroopan tasolla siten,

[26] EYVL L 321, 30.12.1995, s. 1.

että otetaan erityisesti huomioon nuorten toimintaympäristö, kuten nuorisojärjestöt, urheilujärjestöt ja koulut

2) voimistettava ja tuettava toimia terveydenedistämisohjelmien kehittämiseksi ja toteuttamiseksi kouluissa; tavoitteena on sisällyttää alkoholikysymys mukaan ohjelmiin ja ottaa huomioon nykyinen, esimerkiksi terveyttä edistävien koulujen verkostosta hankittu kokemus sekä Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden väliset kulttuurierot

3) tuettava toimia, joilla lisätään tietoisuutta siitä, millaisia vaikutuksia alkoholin käytöllä on erityisesti lapsiin ja nuoriin, sekä yksilölle ja yhteiskunnalle aiheutuvista seurauksista

4) rohkaistava arvioimaan tehokkaimpia terveydenedistämis- ja valistusmenetelmiä alkoholin osalta ja myönnettävä voimavaroja tällaiseen toimintaan

5) rohkaistava nuorisojärjestöjä, urheilujärjestöjä ja muita paikallisyhteisön aloitteita ottamaan alkoholiin liittyvä terveysvalistus osaksi toimintaohjelmaansa; nuorten aloitteesta toisille nuorille suunnattuja erityistoimia (erityisesti tiedotuksen alalla) olisi pidettävä erityisen soveliaina tässä yhteydessä

6) kannustettava alkoholijuomien valmistajia niiden pyrkiessä kehittämään tarjoilu- ja myyntihenkilöstölle erityiskoulutusta lasten ja nuorten suojelusta

7) edistettävä vanhemmille suunnatun opastavan materiaalin tuottamista tavoitteena auttaa heitä keskustelemaan alkoholista lastensa kanssa sekä tämän materiaalin levitystä paikallisten verkostojen, kuten koulujen, terveydenhoitopalvelujen, kirjastojen, nuorisotalojen sekä Internetin, kautta

8) kehitettävä lisää nuorisolle suunnattuja erityisaloitteita niistä vaaroista, joita liittyy ajamiseen alkoholin vaikutuksen alaisena; toimintaa pitäisi kohdistaa erityisesti diskoihin ja vastaaviin paikkoihin

9) toteutettava tiukkoja valvontatoimia alkoholin laitonta alaikäisille myyntiä vastaan ja annettava näille toimille etusija sekä tuettava tarvittaessa tällaisen toiminnan tukena virallisen, iän osoittavan henkilökortin käyttöönottoa ja sen aktiivisen käytön edistämistä

10) käytettävä monikeskusmallia nuorille suunnatussa alkoholin käyttöä ja väärinkäyttöä koskevassa valistuksessa, jolla pyritään helpottamaan väärinkäytön ehkäisemistä; tähän toimintaan olisi tarvittaessa saatava mukaan koulutus-, terveys- ja nuorisopalvelut, lainvalvontaviranomaiset ja tiedotusvälineet

11) tuotettava, levitettävä ja käytettävä näyttöön perustuvaa tietoa niistä tekijöistä, jotka saavat lapset aloittamaan juomisen tai juomaan huolestuttavia määriä

12) tuettava erityisten toimintamallien kehittämistä nuorten alkoholiriippuvuuden toteamiseksi varhaisessa vaiheessa ja lyhytaikaisten hoitomuotojen tarjoamiseksi alkoholista riippuvaisille nuorille

13) vahvistettava sääntelyn toteuttamista alkoholijuomien mainonnan, markkinoinnin ja vähittäismyynnin osalta ja vaadittava valmistajia ja vähittäismyyjiä valvomaan omaehtoisesti toimiaan näillä aloilla

14) pyrittävä saamaan valmistajat ja vähittäismyyjät ottamaan samalla tapaa vastuuta ja sopimaan samojen standardien soveltamisesta myynninedistämiseen, mainontaan ja vähittäismyyntiin kaikissa jäsenvaltioissa

15) luotava alkoholijuomien valmistajien ja vähittäismyyjien kanssa yhteistyössä tehokkaat keinot

   a) sen varmistamiseksi, että valmistajat eivät suuntaa alkoholivalmisteita lapsille ja nuorille

   b) sen varmistamiseksi, että alkoholijuomia ei suunnitella tai mainosteta niin, että ne houkuttelisivat erityisesti lapsia ja nuoria; erityisesti seuraavat näkökohdat olisi otettava huomioon:

      – nuorisokulttuuriin liittyvien kirjainmerkkien, aihepiirien, värien ja tyylien käyttö

      – lasten, nuorten tai erittäin nuorennäköisten mallien käyttö mainoskampanjoissa

      – viittaukset huumekulttuuriin ja huumeisiin liittyviin mielikuviin

      – yhteydet väkivaltaan tai epäsosiaaliseen käyttäytymiseen

      – sellaisen vaikutelman antaminen, että alkoholinkäyttö tuo menestystä sosiaalisesti, sukupuolielämässä tai urheilussa

      – kannustaminen kohtuuttomaan tai vastuuttomaan juomiseen

      – mainostaminen tai sponsorointi sellaisten urheilu- tai muiden tapahtumien yhteydessä, jotka on suunniteltu ja järjestetty ensisijaisesti lapsille ja nuorille ja joihin he osallistuvat

      – mainostaminen radiossa tai televisiossa lähinnä lapsille ja nuorille suunnattujen ohjelmien yhteydessä

      – mainostaminen lapsille ja nuorille suunnatuissa painotuotteissa

      – alkoholijuomien ilmaisjakelu myynninedistämistarkoituksessa

   c) järjestettävä vastuuttomasti markkinoituja tuotteita koskevien valitusten käsittely tukemalla riippumattoman raadin muodostamista; toimintaa pitäisi tehdä tunnetuksi, sen olisi oltava helposti käytettävissä ja maksuton

   d) luotava järjestelmä, jolla varmistetaan käytännesääntöjä loukkaavien tuotteiden poistaminen myynnistä ja lopetetaan epäasialliset markkinointi- tai mainostuskäytänteet

e) varmistettava, että valmistajien olisi mahdollista saada etukäteisneuvontaa yrityksille tarjottavana vapaaehtoispalveluna ennen tuotteen markkinoimista tai tuotteeseen investoimista ja markkinointineuvontaa ennen tuotteen varsinaista markkinoille saattamista

16) kehotettava kunkin alkoholijuoman tuottajia ja alan elinkeinonharjoittajia edustavia järjestöjä osoittamaan sitoutumisensa edellä mainittuihin periaatteisiin

– LIITÄNNÄISTOIMET –

17) raportoitava säännöllisesti komissiolle suositeltujen toimenpiteiden täytäntöönpanosta.

– SEURANTA YHTEISÖN LAAJUISESTI –

KOMISSIOTA KEHOTETAAN

1) tukemaan jäsenvaltioita niiden ponnisteluissa ehdotettujen toimenpiteiden panemiseksi täytäntöön, erityisesti keräämällä ja hankkimalla asiaan liittyvää vertailukelpoista tietoa ja helpottamalla tiedon ja parhaiden toimintamallien vaihtoa

2) seuraamaan, arvioimaan ja valvomaan kehitystä ja jäsenvaltioissa ja yhteisön laajuisesti toteutettuja toimenpiteitä sekä varmistamaan tässä yhteydessä jatkuva, rakentava ja jäsennelty vuoropuhelu kaikkien asiaan liittyvien tahojen kanssa

3) raportoimaan jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella ehdotettujen toimenpiteiden täytäntöönpanosta viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän suosituksen antamispäivästä, tarkastelemaan sitä, missä määrin ehdotetut toimenpiteet toimivat tehokkaasti, sekä pohtimaan lisätoimien tarpeellisuutta.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja